

Jakie funkcje pełni rynek w mieście?

Przed zajęciami

Materiały

Przygotuj się do zajęć

Przygotuj makietę rynku miasta (Krakowa lub twojego miasta). Makieta będzie bardzo ważnym elementem zajęć, wokół niej zbudowane są głównie aktywności uczniów. Instrukcja wykonania jest zamieszczona w części wiedza dla nauczyciela. Przygotuj w sali przestrzeń na makietę oraz stanowiska, przy których będą pracować dzieci w grupach.

Zadbaj o to, żeby w sali był rzutnik oraz materiały niezbędne do przeprowadzenia zajęć. Ich spis znajdziesz do pobrania na końcu scenariusza w części materiały i drukowanie.

Dowiedz się jaką funkcję pełnią i pełniły budynki znajdujące się na wykonanej makiecie. Jeżeli została przygotowana makieta Rynku w Krakowie, informacje znajdziesz w części wiedza dla nauczyciela. Jeżeli makieta przedstawia inne miasto, samodzielnie wyszukaj informacje o budynkach na rynku tego miasta.

Zadaj uczniom przed zajęciami zadanie.

Zadanie przed zajęciami

Jak wygląda rynek?

Na rynku jakiego miasta byłeś ostatnio? Pamiętaj jak wygląda? Używając wyszukiwarki internetowej sprawdź, jak wygląda on na zdjęciu z satelity. Możesz też obejrzeć rynek wybranego przez siebie miasta.

Poproś uczniów o przyniesienie materiałów: kilku patyków do szaszłyków lub wykałaczek, kilku gumek recepturek, plasteliny, bibuły, kolorowego papieru, kilku zakrętek od butelek lub korków od wina, ścinek tkanin, kawałka sznurka lub tasiemki, plastikowego kubka lub innego pojemnika.

Na zajęciach

Film

Czy rynek krakowski może istnieć bez Sukiennic?

Zajęcia rozpocznij od projekcji filmu. Odtwórz miniwykład, z udziałem mgr inż. arch. Marceliego Łasochoy, architekta pracującego dla Biura Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa. Wprowadzi on uczniów w tematykę zajęć.

Rozmowa

Po filmie

Zadaj uczniom pytania do filmu tak, aby powiedzieli jak najwięcej. Informacje uzupełniające znajdziesz w części wiedza dla nauczyciela.

Co było głównym tematem filmu?
Co to jest rynek i jak wygląda?
Czy rynek jest potrzebny?
Dlaczego w każdym mieście jest rynek?

Nawiązanie do zadania domowego

Jak wygląda rynek?

Czy udało się wam sprawdzić jak wyglądają znane wam rynki miast z lotu ptaka?
W którym miejscu miasta znajduje się rynek?
Jaki ma kształt?
Czy jest coś charakterystycznego, co go wyróżnia?
A czy widzieliście Rynek w Krakowie? (zapytaj, jeśli zajęcia realizowane są w oparciu o makietę rynku krakowskiego)

Ułóż podłoże makiety rynku krakowskiego (bądź innego rynku, którego makietka została przygotowana). Poproś dzieci, aby ustawiły się dookoła. Wypełnijcie makietę, tj. ułóżcie na makiecie przygotowane wcześniej modele budynków zgodnie z ich rzeczywistym położeniem.

Po zbudowaniu makiety porozmawiajcie o funkcji jaką pełniły kiedyś i jaką pełnią obecnie poszczególne budynki znajdujące się na makiecie.

Praca zespołowa

Czy mam wpływ na wygląd rynku miasta?

Zapytaj uczniów:

Co lubicie robić po szkole?
Czy uprawiacie sport?
Czy spotykacie się z kolegami?
Czy wychodzicie z rodzicami?
Gdzie spacerujecie?

Zapisz na tablicy przykłady, o których mówią dzieci np. supermarket, park, plac zabaw, basen, boisko do gry w piłkę nożną, ścieżka rowerowa itp.

Zadaj kolejne pytania:

Czy to, co lubicie robić po szkole, moglibyście robić na rynku?
Czy na rynku jest plac zabaw albo basen?

Podziel uczniów na cztery grupy. Każdej grupie przydziel jeden element makiety. W przypadku Rynku w Krakowie mogą to być: Sukiennice, Ratusz, Kościół Mariacki, pomnik Adama Mickiewicza. Dzieci mają dowolność przearanżowania tego elementu na nowy, pełniący funkcję użytkową. czyli np. uczniowie mogą zamienić ratusz na basen. Koordynuj realizację pomysłów. Nowa propozycja powinna być projektem uzgodnionym przez wszystkich członków zespołu.

Zapytaj:

Jak można zmodyfikować budynek? Czy lepiej jest go przebudować czy zamienić na zupełnie inny?

Wykorzystując materiały, które uczniowie przynieśli w ramach zadania domowego, dzieci tworzą nowe obiekty na rynku.

Prezentacja wyników pracy

Nowe projekty rynku miasta

Każda grupa po kolei kładzie swój obiekt na makiecie w miejscu budynku, który został zastąpiony i komentuje to, co powstało. Reszta dzieci zamienia się w Radę Miasta i głosuje poprzez podniesienie ręki, czy projekt może zostać zrealizowany.

Po prezentacji projektu każdej grupy zadawaj pytania:

Czy podoba Wam się rynek po modyfikacji? Czy uważacie, że wyburzenie np. ratusza to był dobry pomysł? Do czego może służyć nowo powstały obiekt? Czy to dobrze, że znajduje się w centrum miasta?

Zagłosujcie poprzez podniesienie ręki, czy projekt wpływa korzystnie czy niekorzystnie na estetykę miasta.

Podsumowanie zajęć

Kto decyduje o wyglądzie rynku miasta?

Podsumuj działania uczniów i podstawowe informacje o wprowadzaniu zmian w wyglądzie rynku miasta. Komplet informacji znajdziesz w części wiedza dla nauczyciela.

Decyzje o zmianach wyglądu rynku podejmuje, wójt (burmistrz, prezydent) w konsultacji ze swymi doradcami. Do takich zmian mogą nawoływać mieszkańcy oraz mogą przyczynić się lokalne media czy Internet.

Każdy może wypowiedzieć swoje zdanie określając jak powinien być zagospodarowany rynek. Są organizowane spotkania, podczas których używając makiety można zaproponować lokalizację konkretnych przedmiotów, określić ich kształt oraz ustawić w odpowiednim miejscu na makiecie.

Po zajęciach

Zadanie po zajęciach

Zaprojektuj swój rynek nowoczesnego miasta

Pomyśl o tym, jak mógłby wyglądać rynek w nowo powstającym mieście. Czy byłby prostokątny, trójkątny, a może okrągły? Na kartce A4 narysuj kształt swojego rynku, a następnie rozrysuj jego plan. Kieruj się tym, co najbardziej chciałbyś na nim umieścić. Jakie są szanse, że taki rynek istniałby w rzeczywistości? Czy rynek zaprojektowany przez ciebie podobałby się wszystkim mieszkańcom?

Scenariusze lekcji
stworzone przez:

Scenariusz stworzony przez:

